

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	A Avaliación Psicolóxica das Alteracións da Linguaxe e a Comunicación			Código	652546003
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Psicología				
Coordinación	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.otero.otero@udc.es		
Profesorado	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.otero.otero@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Nesta materia preténdese que os estudantes coñezan cales son as técnicas de avaliación psicolóxica que se empregan nalgúns trastornos que implican dificultades na linguaxe e a comunicación, así como os procesos de avaliación que se segue en cada un deles.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Seleccionar a documentación bibliográfica necesaria para un traballo de investigación.	AI11	BI5	C12 C13 C15
Distinguir a avaliación cualitativa e cuantitativa en función dos procesos (recepción / expresión) e das dimensións (fonética/fonoloxía, léxico/semántica, morfoloxía, sintaxis, pragmática, discurso).	AI1 AI2 AI9 AI10	BI3 BI5	C14
Discutir críticamente as publicacións científicas.	AI11	BI3 BI4 BI5	C11 C12 C13 C14 C15
Ilustrar adecuadamente os resultados dunha investigación.	AI8 AI11	BI1 BI2 BI3 BI4 BI5	C11 C12 C13 C14 C15
Aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación empregados na avaliación da linguaxe oral e escrito	AI1 AI2 AI6 AI9 AI10	BI2 BI3	C11 C14

Organizar sesións de avaliación funcional nos trastornos da comunicación e a linguaxe	AI1 AI2 AI6 AI9 AI10	BI2 BI3 BI5	C11 C14
Utilizar instrumentos de avaliación e diagnóstico dos trastornos da comunicación e a linguaxe	AI1 AI2 AI6 AI9 AI10	BI2 BI3 BI4 BI5	C11 C14

Contidos	
Temas	Subtemas
Principais técnicas de recollida de información na avaliación da linguaxe	Obxectivos xerais da avaliación da linguaxe. Aspectos básicos a ter en conta na avaliación da linguaxe. Principais métodos de avaliación da linguaxe: Historia clínica, entrevista, técnicas de observación, autoinformes, probas estandarizadas. Recollida e análise de mostras de fala O informe de avaliación.
Avaliación da fala e a linguaxe nas alteracións da fluidez.	Métodos de avaliación. Avaliación diagnóstica. Avaliación funcional.
Avaliación do mutismo selectivo e inhibición da linguaxe	Selección das estratexias de avaliación. O proceso xeral de avaliación. Estratexias e instrumentos para a avaliación
Cuestionarios e probas estandarizadas empregados na avaliación do TDAH e dos problemas de lectura asociados.	Evaluación xeral: intelixencia, linguaxe e aprendizaxe. Avaliación específica: hiperactividade/impulsividade e atención. Avaliación funcións executivas no TDAH
Probas estandarizadas e métodos de avaliación cualitativa no TEL.	Obxectivos da avaliación do TEL. Importancia da detección temperá. Técnicas empregadas: mostras de fala, informes e inventarios, probas estandarizadas. O proceso de avaliación da linguaxe no TEL

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Obradoiro	A9 A6 A10 B3 B2 B4 B5 B6 C2	3	5	8
Portafolios do alumno	A1 A2 A9 A6 A10 A11 A8 B3 B4 B5 C2 C3 C4 C5	0	75	75
Sesión maxistral	A1 A2 C5 C6	32	32	64
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc.), a través das que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Portafolios do alumno	No portafolio inclúiranse as actividades realizadas ao longo da materia, incluíndo esquemas, traballos, lecturas, prácticas, cuestionarios contestados, informe de avaliación, etc.

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de preguntas dirixidas aos estudantes. Ao longo destas sesións se presentarán os contidos básicos da materia
------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Portafolios do alumno	O obradoiro e o portafolios requiren, para a súa axeitada realización, de atención personalizada. Para dar resposta a esta necesidade, o profesor ou profesora da materia guiará ao estudante na súa realización.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A1 A2 A9 A6 A10 A11 A8 B3 B4 B5 C2 C3 C4 C5	A avaliación incluírá unha valoración cuantitativa do rendimento de cada estudante en cada actividade realizada. Éstas serán recollidas polos estudantes nun portafolio por asignatura que incluírá os esquemas, presentacións, traballos, lecturas, prácticas, cuestionarios contestados, etc. Este portafolio estará disponible sempre para o profesorado e será entregado ao finalizar as clases presenciais para a súa supervisión e calificación.	100

Observacións avaliación

En aplicación da "Norma que regula o réximen de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dos estudantes de grao e máster universitario na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 4 de mayo de 2017), os alumnos aos que se reconozca a condición de estudantes a tempoparcial e a correspondente dispensa académica, quedarán eximidos da asistencia a clase; no obstante, estes alumnos deberán entregar os correspondentes informes e traballos antes da data establecida para a realización do exame da asignatura.

Para a Segunda Oportunidade seguiranse os mesmos criterios que na primeira oportunidade.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	Barrio, V. (2016). Evaluación psicológica (2ª edición). Ediciones CEF. Fernández-Ballesteros, R. (2011). Evaluación Psicológica. Conceptos, métodos y estudio de casos. Pirámide. Goldfinger, K. e Pomerantz, A. M. (2013). Psychological assessment and report writing (2ª ed.). SAGE Publications. Groth-Marnat, G., Wright, A. J. (2016). Handbook of psychological assessment. John Wiley and Sons. Moreno, C. (2005). Evaluación psicológica. Concepto, proceso y aplicación en las áreas del desarrollo y de la inteligencia (2ª ed.). Sanz y Torres. Moreno, C. y Ramírez, I. M. (2019). Evaluación psicológica: proceso, técnicas y aplicaciones en contextos. Sanz y Torres. Morrison, J. (2015). La entrevista psicológica. Manual Moderno. Perpiñá, C. (2012). Manual de la entrevista psicológica. Saber escuchar, saber preguntar. Pirámide. Tapia, J. A. (2011). Evaluación psicológica: coordenadas, contextos, procesos y garantías. Ediciones UAM.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Recoméndase o envío dos traballos telemáticamente ou a impresión dobre cara na entrega de traballos. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibiliade nos comportamentos persoais e profesionais. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...) Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. En caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero, proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías